

Aproximació bio-bibliogràfica

Dades acadèmiques

1951: Llicenciat en Filosofia i Lletres (Secció d'Història) per la Universitat de Barcelona.

1953: Membre del Comité de redacció de l'*Índice Histórico Español*.

1953-1954: Estades a Tolosa de Llenguadoc i a París per ampliació d'estudis.

1954-1955: Lector d'Espanyol al Kings College de la Universitat de Durham a Newcastle.

1957: Doctor en Ciències Històriques a la Universitat de Barcelona per l'obra "Los seguros marítimos y el comercio de Barcelona en 1630 y 1665", parcialment inèdita.

Premi "Antoni Par" del Col·legi Notarial de Barcelona.

1960-1972: Membre de la *Commission Internationale d'Histoire des Mouvements Sociaux et des Structures Sociales*, París.

1961: Assistència al Seminari d'Història Agrària, Universitat de Gottingen.

1962-1975: Corresponsal de la revista *Economic History Review*.

1965-1971: Catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de València.

1965-1971: Director del Departament d'Història Moderna de la Universitat de València.

1966: Acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

1968-1970: Secretari de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de València.

1971-1992: Catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

1971: Secretari general del Primer Congrés d'Història del País Valencià.

1972-1980: Director del Departament d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

- 1973-1999: Director del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona.
- 1976: Membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 1976-1979: Degà de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.
- 1977-2000: Fundador i director del Centre d'Estudis d'Història Rural i de la revista "Estudis d'Història Agrària".
- 1981: Vicerector d'Ordenació Acadèmica de la Universitat de Barcelona.
- 1981-1983: Professor associat del *Centre d'Études Catalanes* de la Universitat de la Sorbona (París IV).
- 1983-1987: Membre del Consell Permanent de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 1987-1995: President de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 1992: Catedràtic emèrit d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.
- 1999: Membre d'honor de l'*Association Internationale d'histoire et civilisation de la vigne et du vin*.

Publicacions pròpies

«El còdice del “Catholicon”, de J. Balbus, de la biblioteca del Museo de Vilafranca», *Biblioteconomía. Boletín de la Escuela de Bibliotecarias de Barcelona*, VII, 1950, nº 26, p. 65-69.

«Evolució de l'agricultura al Penedès. Del cadastre de 1717 a l'època actual», *I Asamblea Intercomarcal del Penedès y Conca d'Òdena. Martorell*, 1950, Igualada, 1951, p. 166-176.

«La viticultura y el comercio catalán del siglo XVIII», *Estudios de Historia Moderna*, II, 1952, p. 313-348.

«Ensaya metodológico para el estudio de la población catalana de 1553 a 1717», *Estudios de Historia Moderna*, III, 1953, p. 239-284. En col·laboració amb Jordi Nadal.

«Interdependencia económica de las dos vertientes del Pirineo Central a fines del siglo XVII», *Congrès International d'Études Pyrénées*, Toulouse, 1956, I, p. 16-21.

«Inmigración francesa y problemas monetarios en la Cataluña de los siglos XVI y XVII», *Riassunti delle comunicazioni. Xº Congresso Internazionale di Scienze Storiche*, Roma, 1955, VII, p. 181-185.

«La colonia mercantil francesa de Barcelona a mediados del siglo XVII», *Estudios de Historia Moderna*, VI, 1956-1959, p. 215-278.

«En torno al abastecimiento triguero de Barcelona durante el siglo XVI», *VII Congresso Internazionale di Studi Sardi-VI Congreso de Historia de la Corona de Aragón. Elenco e riassunti delle comunicazioni*, Cagliari-Alghero, 1957, p. 14-15.

«En torno al precio del trigo en Barcelona durante el siglo XVI», *Hispania*, LXX, 1958, p. 38-71.

«Sources barcelonaises pour l'histoire de la marine et de l'économie maritime», *Vie Colloque d'Histoire Maritime. París, 1959*, París, SEVPEN, I, 40 p.

La population catalane de 1553 à 1717. L'immigration française et les autres facteurs de son développement, París, SEVPEN, 1960, XXIII+354 p. Avant-propos de Fernand Braudel. En col·laboració amb Jordi Nadal.

«Técnicas, rendimientos y mutaciones agrícolas en una finca catalana del siglo XVIII», *First International Conference of Economic History. Stockholm, 1960*, París-La Haia, 1960, Mouton, p. 569-576.

[Agricultura i qüestions agrosocials], *Un segle de vida catalana, 1814-1930*, dirigit per Ferran Soldevila, Barcelona, 1961, 2 vols., Editorial Alcides, p. 183-190, 208-210, 471-476, 532-536, 801-807, 838-843 i 1.283-1.289.

«Le problème catalan. Aperçu historique jusqu'au début du XXe siècle», *La Décentralisation. Vie Colloque d'Histoire organisé par la Faculté des Lettres et des Sciences Humaines d'Aix-en-Provence, le 1er et 2 décembre 1961*, Aix-en-Provence, 1962, Publications des Annales de la Faculté des Lettres, p. 17-26.

Los estudios de historia agraria en España (1940-1961). Orientaciones bibliográficas, Barcelona, 1962, Teide, 79 p.

La immigració francesa a Mataró durant el segle XVII, pròleg de Ramon d'Abadal i de Vinyals, Premi Iluro 1963, Mataró, 1966, 142+12 p. En col·laboració amb Jordi Nadal.

«Rogations for rain in Barcelona during the sixteenth century», *Proceedings of the Conference on the Climate of the Eleventh and Sixteenth Centuries. Aspen (Colorado), june 1962*, Boulder (USA), 1962, p. 17-37.

«Recopilación y adiciones a la documentación y bibliografía de las *Memorias históricas* de Antonio de Capmany», edició de la Cambra de Comerç de Barcelona, Barcelona, 1962, II, 2ª part, p. 1.112-1.196.

«Barcelona en 1717-1718: un modelo de sociedad preindustrial», *Homenaje a D. Ramón Carande*, Madrid, 1963, 30 p. En col·laboració amb Jordi Nadal.

Ideari d'Antoni de Capmany, Barcelona, 1963, Edicions 62, 83 p.

Textos de Historia de España Moderna y Contemporánea. España Moderna y Contemporánea. Curso preuniversitario, Barcelona, 1964, Teide, 116 p.

«El conflicto rabassaire y la cuestión social agraria en Cataluña hasta 1936», *Revista de Trabajo*, 7, 1965, p. 3-24.

«El passat de l'economia del Penedès», *Coloquio Comarcal sobre Economía del Penedès. III Exposición y Feria Oficial de la Viña y del Vino, 1963*, Vilafranca del Penedès, 1966, p. 5-24.

«Problemas históricos de la industrialización valenciana», *Estudios Geográficos*, 112-113, 1968, p. 369-394.

«Introducción del guano como fertilizante agrícola en el País Valenciano y en Cataluña», *III Congreso Nacional de Historia de la Medicina, Valencia, 1969*, Madrid, 1971, Sociedad Española de Historia de la Medicina, II, p. 441-455.

«Mouvements paysans de la fin du XVIIe siècle à nos jours», *Rapport espagnol. XIIIe Congrès International des Sciences Historiques. Moscou, 1970*, París-La Haia, 1971, Mouton, p. 141-171.

«Desamortizaciones, transferencias de propiedad y transformaciones agrarias en la época contemporánea», *Actas de las I Jornadas de Metodología aplicada a las ciencias históricas*, Santiago de Compostela, 1973, Fundación Juan March - Universidad de Santiago de Compostela, IV, p. 33-36.

«L'equipament industrial» i «Les lluites polítiques», caps. VII i VIII del volum II de la *Història de Catalunya* dirigida per Joan Reglà, Barcelona, 1973, Aedos, p. 256-367.

«Transformacions agràries i industrialització. Principals problemes de la història agrària», *Col·loqui d'historiadors. Barcelona, 3-4 maig 1974*, Barcelona, 1974, CEHI-Fundació Jaume Bofill, p. 77-104.

«La Barcelona contemporánea a través de su organización municipal», VI Cursillo de Historia de Barcelona, Seminario de Investigación "A. Duran Sampere", *Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad*, XVI, 1975, p. 215-218.

Tècniques, rendiments i canvis de conreu en una finca catalana del segle XVIII, Vilafranca del Penedès, 1977, Institut d'Estudis Penedesencs, 32 p.

«La comarca del Penedès», dins *Geografia de Catalunya*, dirigida per Lluís Solé i Sabaris, Barcelona, 1978, Aedos, III, p. 376-427.

«L'agricultura catalana durant el segle XVIII», «Les transformacions agràries del segle XIX», «L'agricultura i els problemes agrosocials durant el segle XX», dins *Història de Catalunya Salvat*, Barcelona, 1978, Salvat, V, p. 30-74 i VI, p. 89-120 i 237-301.

Dos estudios sobre el País Valenciano, precedits d'un «Diálogo con el profesor Emili Giralt, por R. Aracil y M. García Bonafé», València, 1978, Almudín, 88 p.

«Les tècniques de la viticultura anterior a la fil·loxera», *L'Avenç*, 30, 1980, p. 64-71.

«L'elaboració de vi abans de la fil·loxera», *L'Avenç*, 31, 1980, p. 50-57.

La Compañía General de Tabacos de Filipinas (1881-1981), presentació de Manuel Meler Urchaga, Barcelona, 1981, CGTE, 321 p.

«Las transformaciones agrarias», «España y Portugal, dos historias paralelas», «Los Países Escandinavos: reformas y crecimiento», «Los Países Bajos y el reino de Bélgica», «El despertar de los pueblos balcánicos», dins *Historia Universal*, Barcelona, 1987, Salvat, VIII, p. 26-38, 188-202, 203-208, 214-227. Hi ha traducció francesa: *L'Histoire Nouvelle*, vol. III, *Le monde, de la Renaissance à nos jours*, París, 1987.

«Família, afers i patrimoni de Jaume Cortada, mercader de Barcelona, baró de Maldà», *Estudis d'Història Agrària*, VI, 1987, p. 271-318.

«Le métayage en Catalogne (XIXe et XXe siècles)», *Bulletin du Centre d'Histoire Économique et Sociale de la Région Lyonnaise*, 3-4, 1989, p. 69-85.

«L'agricultura», dins *Història econòmica de Catalunya contemporània*, Barcelona, 1990, Enciclopèdia Catalana, I, p. 121-305.

«Origines du "cava" de Catalogne», *Le vin des historiens. Actes du 1er Symposium Vin et Histoire, 19-21 mai 1989*, Château de Suze-la-Rousse, 1990, Université du Vin, p. 179-187.

«La invasió de l'oïdium tuckeri a Catalunya: escrits entorn al seu origen i tractament (1852-1865)», *Revista de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre*, any CXL, 1851-1991, 140 aniversari, p. 43-48.

«L'elaboració de vins escumosos catalans abans de 1900», *Vinyes i vins: mil anys d'història. III Col·loqui d'Història Agrària* (1990), Barcelona, 1993, Universitat de Barcelona, I, p. 37-81.

«Notas sobre los fundamentos del nacionalismo catalán», *Revista de Historia de Euskal-Herria*, 11, 1994, p. 105-115.

«Manifestacions literàries en defensa de l'alcàntam camperol de 1688», *Estudis d'Història Agrària*, 10, 1996, p. 157-174.

«Consejo Superior de Agricultura, Industria y Comercio: una encuesta de 1884», *Estudis d'Història Agrària*, 12, 1998, p. 223-255.

Els inicis del cava: Mont-Ferrant. Agustí Vilaret i Centrich (1820-1903), Blanes, 1998, Caves Mont-Ferrant, 155 p.

«1965-1971», dins *Cinc segles i un dia*, València, 2000, Universitat de València, p. 189-196.

«Les fonts del "Llibre dels secrets de Agricultura" (1617) de fra Miquel Agustí», dins *Homenaje al prof. Charles Leselbaum*, promogut pel *Centre d'Études Ibériques et Latino-Américaines*, de la Universitat de la Sorbona (París IV), 2002.

«Manuel Raventós (1862-1930) y los vinos espumosos catalanes», dins *Los 100 empresarios españoles del siglo XX*, dirigit per Eugenio Torres, Madrid, 2000, LID, Editorial Empresarial.

Direcció o participació en obres col·lectives

Els moviments socials a Catalunya, País Valencià i les Illes. Cronologia, 1800-1939, en col·laboració amb A. Balcells i J. Termes, Barcelona, 1967, Lavínia, 123 p. Una altra edició de 1978, La Magranera. Versió castellana de 1970, Nova Terra.

Bibliografia dels moviments socials a Catalunya, País Valencià i les Illes, en col·laboració amb A. Balcells, A. Cucó, J. Termes i equip redactor, Barcelona, 1972, Lavínia, XIV+832 p.

«España en la primera mitad del siglo XX», dins *Historia del mundo moderno* de la Universitat de Cambridge, Barcelona, 1975, Ramón Sopena, XII, p. 611-638.

Textos, mapas y cronología. Historia moderna y contemporánea, en col·laboració amb R. Ortega i J. Roig, Barcelona, 1976, Teide, 527 p.

Premsa clandestina de l'exili (1939-1976). Inventari de la col·lecció del CEHI, Barcelona, 1977, Centre d'Estudis Històrics Internacionals – Universitat de Barcelona, 87 p.

El franquisme i l'oposició: una bibliografia crítica (1939-1975), sota la direcció del prof. Emili Giralt i Raventós, Barcelona, 1981, Enciclopèdia Catalana, 885 p.

«Europa y Norteamérica», dins *Historia Universal*, Barcelona, 1983, Salvat, vol. VIII, 340 p. Hi ha traducció francesa: *L'Histoire Nouvelle*, vol. III, *Le monde de la Renaissance à nos jours*, 1987, Alpha Editions.

«Antoni de Capmany: aproximació a l'ideari d'un il·lustrat», dins *Catalunya a l'època de Carles III*, Barcelona, 1991, Generalitat de Catalunya, p. 105-132.

Vinyes i vins: mil anys d'història. Actes i comunicacions del III Col·loqui d'Història Agrària sobre mil anys de producció, comerç i consum de vins i begudes alcohòliques als Països Catalans. Febrer de 1990, Barcelona, 1993, Universitat de Barcelona, 2 vols., 515 i 403 p.

Contribució a una bibliografia per a la Història de la Ramaderia i la Veterinària als Països Catalans. IV Col·loqui d'Història Agrària, Barcelona, 1996, CEHI-Universitat Autònoma de Barcelona, 373 p.

Història de la ramaderia i la veterinària als Països Catalans. IV Col·loqui d'Història Agrària. Maig del 1997. Actes. Addenda bibliogràfica, Barcelona, 1999, Centre d'Estudis Històrics Internacionals – Centre d'Estudis d'Història Rural – Universitat de Barcelona, 202 p.